

Fővárosi Törvényszék
22.P.23.506/2020/12.

A Fővárosi Törvényszék

a Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (1062 Budapest, Andrásy út 128., fszt. 1., ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd) által képviselt

Transparency International Magyarország Alapítvány (1055 Budapest, Falk Miksa utca 30. IV/2.) felperesnek

a dr. Adonyi Attila kamarai jogtanácsos által képviselt

Magyar Államkincstár (1054 Budapest, Hold u. 4.) alperes ellen

közérdekű adat kiadása iránt indult perében meghozta a következő

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére a miklos.ligeti@transparency.hu e-mail címre az alábbi adatokat:

1. Hány darab, a 24/2010.(III.19.) FVM rendelet 9. § (6a) bekezdése szerinti, a támogatási összeg visszakövetelését elrendelő döntés visszavonása iránti kérelem érkezett a Magyar Államkincstárhoz, illetve a jogutódlást megelőzően a Mezőgazdaság és Vidékfejlesztési Hivatalhoz, valamint a másodfokú hatóságukhoz 2016. június 22. és december 12., 2016. december 13. és 2018. augusztus 17., valamint 2018. augusztus 18. és 2020. október 26. napja közötti időszakban.

2. A fenti kérelmeket előterjesztők nevét.

3. Azoknak a beruházásoknak az azonosítószámmal és a beruházás címének, illetve elnevezésének a feltüntetésével történő pontos megnevezését, amelyekkel kapcsolatban az 1. pontban megjelölt kérelmek előterjesztésére sor került. A beruházások megnevezését kérelmenként, külön-külön tüntesse fel.

Fővárosi Törvényszék
22.P.23.506/2020/12.

4. Az egyes kérelmek és kérelmezők szerinti bontás alapján az 1. pontban megjelölt egyes kérelmek egyenként, pontosan mekkora összeg visszakövetelését elrendelő döntésnek a visszavonására irányultak.

5. Az egyes kérelmek, illetve kérelmezők szerinti bontás alapján az 1. pontban megjelölt egyes kérelmek alapján mekkora összeg visszakövetelését elrendelő döntésnek a visszavonására került sor.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 165.100,- (százhatvanötezer-egyszáz) forint perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Ítéletábrának címezve a Fővárosi Törvényszéken lehet benyújtani. A másodfokú eljárásban a jogi képviselő kötelező, ezért a fellebbezést benyújtó félnek jogi képviselőt szükséges meghatalmaznia. Ha a fellebbezést benyújtó fél jogi képviselővel nem rendelkezik, a fellebbezést a bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül visszautasítja. A fellebbezést benyújtó fél pártfogó ügyvédi képviselő biztosítása iránti esetleges kérelmét a jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, a felek a tárgyalás tartását nem kérhetik.

[1] A felperes 2020. október 26. napján e-mailben az alábbi közérdekű adatok kiadását kérte az alperestől.

[2] A zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatásáról szóló 24/2010.(III.19.) FVM rendelet 9. § (6a) bekezdésében 2016. június 22. napjától foglalt mindenkor hatályos rendelkezés alapján a támogatási összeg visszakövetelését elrendelő döntések visszavonása iránt előterjesztett kérelmekkel kapcsolatosan az alperes adjon tájékoztatást az alábbi kérdésekre:

- 1.) Hány darab, a fent jelzett jogszabályi rendelkezésen alapuló kérelem érkezett a Magyar Államkincstárhoz (MÁK), illetve a jogutódlást megelőzően a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (MVH), illetve a II. fokú hatóságukhoz.
- 2.) Kérjük az 1. pontban megjelölt kérelmet előterjesztők pontos megnevezését.
- 3.) Kérjük azoknak a beruházásoknak az azonosítószámmal és a beruházás címének, illetve elnevezésének a feltüntetésével történő pontos megnevezését, amelyekkel kapcsolatban az 1.

pontban megjelölt kérelmek előterjesztésére sor került. A beruházások megnevezését kérelmenként, külön-külön kérjük megadni.

4.) Kérjük annak az egyes kérelmek, illetve kérelmezők szerinti bontásban történő megjelölését, hogy az 1. pontban megjelölt egyes kérelmek egyenként pontosan mekkora összeg visszakövetelését elrendelő döntésnek a visszavonására irányultak.

5.) Kérjük annak, az egyes kérelmek, illetve kérelmezők szerinti bontásban történő megjelölését, hogy az 1. pontban megjelölt egyes kérelmek alapján mekkora összeg visszakövetelését elrendelő döntésnek a visszavonására került sor.

A felperes a válaszokat a jogszabályhely módosításainak hatálybalépésére tekintettel 2016. június 22. és 2016. december 12., a 2016. december 13. és 2018. augusztus 17., valamint 2018. augusztus 18-tól az adatigénylés kézhezvételéig eltelt időszak szerinti bontásban kérte kiadni.

[3] Az alperes 2020. november 12-én e-mailben az adatkiadást megtagadta a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (Támtv.) 24. § (2) bekezdésére hivatkozással, miszerint a törvény ezen rendelkezése határozza meg a közérdekből nyilvános adatnak minősülő támogatási adatok körét, a felperes által igényelt adatok azonban nem tartoznak ide. A további támogatási adatok a Támtv. 24. § (1) bekezdése szerinti nem nyilvános támogatási adatnak minősülnek, melyeket a mezőgazdaság és vidékfejlesztési támogatási szerven kívüli más szerv csak alapos okkal használhat fel, mely okokat a Támtv. 25. § (1) bekezdés a-d) pontja tartalmazza, a felperes által kért adatok azonban nem tartoznak ebbe a körbe. Tájékoztatta továbbá a felperest, hogy a közérdekből nyilvános adatok a Kincstár honlapján negyedévenként közzétételre kerülnek.

[4] A felperes keresetet terjesztett elő az alperessel szemben a közérdekű adatkiadási kérelmének megfelelő tartalommal, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (2) bekezdésére, 39. cikk (2) bekezdésére, az Információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 31. § (1) bekezdésére, 3.§ 5. és 6. pontjára, 26. § (1) bekezdésére, 27. § (3) bekezdésére és 28. § (1) bekezdésére, valamint a Támtv. 24. § (1)-(2) bekezdésére, továbbá a 24/2010.(III.19.) FVM rendelet 9. § (6a) bekezdésére alapította. Hivatkozása szerint a kiadni kért adatok közérdekű adatok, melyek az alperes kezelésében állnak, mindezt pedig az alperes nem is vitatta, ezért adatkiadásra köteles. Álláspontja szerint a Támtv. 24. § (2) bekezdése az Info tv.-hez képest nem tartalmaz speciális rendelkezéseket, az Info tv. határozza meg, hogy mely okokból van helye az adatkiadás megtagadásának, ugyanakkor az alperes ilyen okokra nem hivatkozott. A Támtv. 24. § (1) bekezdésében rögzített korlátozás nem képezheti a közérdekű adatok megismerésének abszolút akadályát, hiszen a Támtv. 25. § (1) bekezdése a törvény saját belső koherenciájában is eleve felhív mérlegelésre, mely önmagában relativizálja a Támtv. 24. § (1) bekezdését. A Támtv. 24. § (1)-(2) bekezdésének és az Info tv. 27. § (2) bekezdésének helyes értelmezése nem vezethet arra a következményre, hogy a

Támtv. speciális rendelkezéseket tartalmaz az Info tv.-hez képest, és ezért a kiadni kért adatok nyilvánossága önmagában a Támtv. 24. § (1) bekezdésére hivatkozással korlátozható lenne, figyelemmel arra is, hogy az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata értelmében a közérdekű adatok nyilvánosságának korlátozása megszorítóan értelmezendő. A felperes vitatta, hogy az Info tv. 27. § (2) bekezdés e) pontja szerinti központi pénzügyi érdek az uniós és hazai támogatások hatékony felhasználására vonatkozatható a perbeli esetben, hivatkozása szerint az alperes nem jelölt meg olyan konkrét indokot, mely alátámasztotta volna az Info tv. ezen rendelkezésének alkalmazhatóságát.

[5] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozva, hogy a kiadni kért adatok a Támtv. 24. § (1)-(2) bekezdése szerint nem minősülnek nyilvános támogatási adatoknak, az Info tv. 27. § (2) bekezdés e) pontja szerinti központi pénzügyi érdekre hivatkozással indokolt az adatkiadás megtagadása. Álláspontja szerint maga a jogalkotó teremt a Támtv. 24. § rendelkezéseivel jogszabályi lehetőséget arra, hogy az alperes központi pénzügyi érdekből az adatkiadást megtagadja, elősegítve a támogatási pénzek hatékony felhasználását. Az Info tv. rendelkezéseivel képest a Támtv. speciális szabályozást tartalmaz, már fogalom-használatában is eltér az Info tv. rendelkezéseitől, illetve az Info tv. által taxatívén felsorolt kivételek közé is beleérhető a Támtv. szabályozása. Az alperes indítványozta az eljárás felfüggesztését és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését a Támtv. hivatkozott szabályozása Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálata iránt.

[6] A kereset az alábbiak szerint alapos.

[7] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdés kimondja, hogy mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. A 39. cikk (2) bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.

[8] Az Info.tv. 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

[9] Az Info. tv. 26. § (1) bekezdés szerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő

közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

[10] A 27. § (3) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

[11] Az Info. tv. 28. § (1) bekezdése szerint a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban, vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be.

[12] Az Info tv. 31. § (2) bekezdése szerint a megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokait, illetve az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének megalapozottságát az adatkezelőnek kell bizonyítania.

[13] Az alperes kérte az eljárás felfüggesztését és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését a Támtv. Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálata iránt, mert álláspontja szerint költségvetési szervként, jogalkalmazóként eljárása során a Támtv. rendelkezését nem hagyhatja figyelmen kívül, nincs arra jogszabályi lehetősége, hogy maga vizsgálja a hatályos szabályozás esetleges alkotmányellenességét. A bíróság a kérelmet az alábbi okokból elutasította. Megítélése szerint az Alaptörvénnyel a Támtv. perben alkalmazandó rendelkezései nem állnak ellentétben, a jogvita az alábbiak szerint elbírálható a hatályos jogszabályok alkalmazásával, ezért a bíróság érdemben vizsgálta a keresetet.

[14] Az alperes nem vitatta, hogy közfeladatot ellátó szerv és a kiadni kért adatok uniós, valamint állami agrártámogatások felhasználásával kapcsolatos (támogatási) adatok, ugyanakkor az adatkiadást az Info tv. 27. § (2) bekezdés e) pontjára, és az - álláspontja szerint - ezen alapuló Támtv. 24. § (1)-(2) bekezdésére hivatkozással utasította el, mert a Támtv. 24. §-a speciális szabályozást tartalmaz az Info tv.-hez képest.

[15] A Támtv. 24. § (1) bekezdése szerint nem nyilvános támogatási adatnak minősül valamennyi, az adatkezelő szerv eljárásában készített vagy rögzített, a (2) bekezdésben meghatározott adatkörön kívüli adat. A (2) bekezdés szerint az adatkezelő szerv által kezelt támogatási adatok közül közérdekből nyilvános adat e törvény alapján az adatkezelő szerv által folyósított, a központi költségvetésből, illetve az EMGA-ból, EMVA-ból, illetve EHA-ból vagy az ETHA-ból finanszírozott támogatásból részesülő ügyfél családi és utóneve, lakóhelye, székhelye, telephelye, a támogatás jogcíme, a folyósított támogatás összege, valamint a jogosulatlan részvétel, vagy szabálytalanság miatt visszafizetett támogatás összege.

[16] A felek között nem volt vitás, hogy a kiadni kért adatok a Támtv. 22. § (1) bekezdés

szerinti támogatási adatoknak minősülnek, ugyanakkor nem tartoznak a Támtv. 24. § (2) bekezdés szerinti adatok körébe, vagyis a Támtv. alkalmazásában nem nyilvános támogatási adatnak minősülnek. A bíróságnak azt kellett eldöntenie, hogy a Támtv. szerint nem nyilvános támogatási adatnak minősülő közérdekű adatok kiadását az alperes „automatikusan”, a Támtv. 24. §-ára hivatkozva megtagadhatja-e, illetve további vizsgálat, indokolás, mérlegelés nélkül központi pénzügyi érdekre hivatkozással automatikus-e az adatkiadás megtagadásának jogszerűsége, pusztán a Támtv.-re hivatkozással.

[17] Az Info tv. 3. § 5. pontja alapján a kiadni kért adatok közérdekű adatok, a 26. § (1) bekezdése szerint pedig az alperesnek fő szabály szerint lehetővé kell tennie azok megismerését. Az alperesi hivatkozással szemben az Info tv. - figyelemmel a 26. § (1) bekezdésének rendelkezésére – nem teszi lehetővé, hogy az Info tv.-től eltérő, más jogszabály az Info tv. 27. § (2) bekezdésében írt felhatalmazás nélkül a közérdekű adatok megismerését korlátozza. Ebből adódóan a Támtv. 22. § (1) bekezdése, illetve 24. § (1)-(2) bekezdése nem értelmezhető az Info. törvény 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adatok alóli kivételként. A Támtv. 24. § (1) bekezdése a 22. § (1) bekezdés szerinti támogatási adatok nyilvánosságának a korlátozására vonatkozik, amely azonban nem tekinthető abszolútnak. Az Info tv. 27. § (2) bekezdése határozza meg azokat a kivételeket, mely esetekben a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog korlátozható, ez a korlátozási lehetőségek kimerítő, tételes felsorolását tartalmazza. Ehhez képest a Támtv. 24. § (1) bekezdése nem tekinthető ezen felsorolás kiegészítésének, az Info tv.-hez képest lex specialis-nak, ezért téves az az alperesi álláspont, miszerint az Info tv.-hez képest a Támtv. speciális, további rendelkezéseket, korlátozási lehetőségeket tartalmazna.

[18] A bíróság nem értett egyet az alperessel abban, hogy az Info tv. 27. § (2) bekezdés e) pontja tette lehetővé a jogalkotó számára azt, hogy központi pénzügyi érdekből a perbeli közérdekű adatok megismeréséhez való jogot korlátozza és ez a korlátozás nyilvánulna meg a Támtv. 24. § (1) bekezdésének rendelkezéseiben. A közérdekű adatok megismerésének korlátozására csak az Info tv. szerinti okból kerülhet sor, melynek fennállását minden esetben a konkrét adatok és korlátozási ok figyelembevételével kell megítélni, a korlátozás lehetősége pedig szűken értelmezendő. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a nyilvánosság-korlátozási okra történő általános, formális hivatkozás alaptalan, mert ez esetben a korlátozás tartalmi indokoltsága nem vizsgálható. Az Info tv. 27. § (2) bekezdésének rendelkezését nem lehet kiterjesztően értelmezni akként, hogy eleve felhatalmazást adna a jogalkotónak arra, hogy közpénzek felhasználásával kapcsolatos eljárásban általánosságban korlátozza az adatok megismerhetőségét. A perbeli esetben az alperes nem adott elő olyan konkrét tényeket, melyek központi pénzügyi érdekből a kiadni kért valamennyi adat kiadásának megtagadását indokolttá tennék, vagy amelyek alapján a bíróság egyáltalán mérlegelni tudná a megtagadás lehetőségét.

[19] Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére tekintettel a közpénzek felhasználásnak átláthatóságát biztosítani kell, a közpénzre vonatkozó adatok az Alaptörvény rendelkezésénél fogva közérdekű adatok. Az információszabadság, mint alapjog korlátozása az Alaptörvény I.

cikk (3) bekezdése értelmében csak feltétlenül szükséges mértékben, másik alapvető jog vagy alkotmányos érték érvényesülése vagy védelme érdekében az elérni kívánt céllal arányosan, az információszabadság lényeges tartalmának tiszteletben hagyásával lehetséges. Amennyiben az alperesi hivatkozásnak megfelelően az adatkiadás automatikusan a Támtv. 24. §-a alapján megtagadható lenne, úgy az a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjogot kiüresítené.

[20] A Támtv. 24. § (1) bekezdése szerinti korlátozás az ügyfelek, a kedvezményezettek, az eljárásban részvevők személyes adatai, magántitkai, illetve jogi személyek üzleti titkainak védelmét célozza, nem értelmezhető az Info törvény 27. § (2) bekezdés e) pontja szerinti központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből alkalmazott korlátozásként.

[21] A bíróság úgy ítélte meg, hogy önmagában a Támtv. 24. § (1)-(2) bekezdésére, illetve az Info tv. 27. § (2) bekezdés e) pontjára hivatkozással a perbeli esetben alaptalan az adatkiadás megtagadása, az alperes pedig nem hivatkozott az eljárásban érintett jogi személyeknek olyan üzleti titkára, érdekére, amelyre figyelemmel mérlegelhető lett volna a közérdekű adatok megismeréséhez való joggal szemben ezen jogi személyek üzleti titka megóvásához fűződő érdek. Minderre tekintettel a bíróság a kereseti kérelem szerint kötelezte az alperest a közérdekű adatok kiadására.

[22] A felperes pernyertes lett, ezért az alperes köteles megfizetni a felperes perköltségét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (1) bekezdése alapján, mely a felperesi jogi képviselő 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés alapján megállapított, és a felperes által a Pp. 81. § alapján felszámított ügyvédi munkadíjából állt.

[23] Az eljárás az illetékekről szóló 1991. évi CXXX. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2021. március 25.

dr. Gál Zsófia s. k.

bíró

Lediktálva: 2021. március 5.
Írásba foglalva: 2021. március 25.
Bíró Mercédesz
írnök